

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

W Kaliszu miesięcznie 400 Mb.
Dla prowincji z przesyłką
pocztową 500 Mb.
Zagranicą 1000 Mb.

Cena pojed. egzempl. 50 Mb.

CENA OGŁOSZENI:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1-a str. 180 mk., w tekście 180 mk.
Nekrologi 150 mk. zwyczajnie 75 mk.

Adres Redakcji i Administracji:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 21.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 19 (7058).

Wtorek, dnia 24 stycznia 1922 r.

Rok XXX

Sala Towarzystwa Muzycznego w Kaliszu. ul. Parkowa 3.

DNIA 24 STYCZNIA, WTCREK R. B. O GODZ. 8 ej

KONCERT z udziałem M. A R D A T O W A (baryton liryczny), IRENY GRODZIŃSKIEJ (sopran dramatyczny), I. STANTA (tenor).

Program: Moniuszko, Nieszkowski, Furrini, Verdi, Halevi, Respini, Leoncavallo, Mejerber, Rubinsztein, Draz i inni kompozytorowie.

Bilety są do nabycia w biurze p. Meyera, pozostała mała ilość biletów.

Café Restaurant „Europa”

Niniejszym Zaprasza Szanownych Gości w dniu 1 lutego br., na Wielki Bal Maskowy wielce urzeczony, początek o godzinie 9-ej wieczór do rana. Tańce prowadzić będzie honorowo wielki miłośnik tańców.

Mas ciska która się wyróżni będzie nagrodzona.

— Bufet zaopatrzony będzie w przekąski. —

UWAGA Specjalność Sztuki Kulinarnej dla znawców tylko na zamówienie.

- Indyk à Vandome
- „ à Lambertin,
- „ à Bellene,
- Galantyna z geśi,
- „ z indyka,
- Kaczki B Garrade,
- Kaczki Montmoreney,
- Kaczki w maladze,
- „ Lucullus,
- Pulardy Cardinel,
- Entre Cotes z indyka.

Z poważaniem

Zarząd Restauracji „Europa”

211

Ojciec Święty Benedykt XV.

BERLIN. Biuro Wolffa donosi z Rzymu pod d. 20 stycznia: Dziś w nocy, krótko przed północą, Ojciec Święty Benedykt XV, oddał Bogu ducha. Wiadomość ta urzędowo potwierdzoną nie została.

Ojciec św. Benedykt XV, przed wyborem. Jakób Mangraba Della Chiesa, urodził się w Genewie 21 listopada 1854 r. z rodziców Mangrabiów Józefa i Jamny z Migliorati Della Chiesa.

Po ukończeniu szkół średnich i studiów uniwersyteckich, w 21-ym roku życia, uzyskał stopień doktora prawa. Jako skończony prawnik wstąpił do seminarium, gdzie dnia 22 grudnia 1877 r. otrzymał święcenia diakonskie, a w rok potem, dnia 21 grudnia — święcenia kapłańskie.

Zadany w edy, nie zaprzestał studiów teologicznych uzyskawszy stopień doktora św. Teologii wstąpił do słynnej akademii „Nodinum”, gdzie studiuje prawo kanoniczne.

Po ukończeniu akademii pracuje w sekretariacie spraw kościelnych.

Wydane zdolności młodego doktora nie uszły uwagi Mons. Rampolla, nuncjusza w Madrycie, który powołuje go w r. 1885 na sekretarza nuncjatury.

Kiedy Mons. Rampolla do Indaro otrzymał kapelusz kardynalski został sekretarzem stanu, wrócił z nim razem do Rzymu Mons. Chiesa, gdzie obejmuje urząd członka sekretariatu, a w r. 1895 zostaje zastępcą sekretarza stanu.

W r. 1907 Mons. Chiesa zostaje mianowany arcybiskupem Bolonii, a w grudniu tegoż roku z rąk papieża Piusa X otrzymuje święcenia biskupie.

W r. 1914 Mons. Della Chiesa wyntesiony został do godności kardynalskiej i w tymże roku dn. 3 września powołany na tron papieski, który objął pod imieniem Benedykta XV.

Ostatnie chwile.

BERLIN. O ostatnich chwilach Ojca św. donosi Biuro Wolffa w telegramach z Rzymu pod dnem 20 stycznia: Godzina za godziną mija w pełnym napięciu, dzienniki wydają ciągle nowe dodatki. Na placach przed lokalami redakcji zbierają się tłumy publiczności.

Co godzina zapytuje królestwo włoski o wiadomość. Odpowiedź stała ta sama: Stan bardzo groźny.

We wszystkich kościołach odbywają się nabożeństwa. Papież przyjął Ostatnie Sakramenty z pełną świadomością, która go dotąd nie opuściła. Otaczających prosi, aby modlili się do Matki Boskiej Pomocnej.

„Epoca” donosi, że Papież wyraził nadzieję, iż następcą jego spełni najgorętsze jego pragnienie, mianowicie doprowadzi do pojednania z rządem włoskim.

RZYM. Przywołany do łóża Ojca św. prof. Bignami stwierdził lekkie zapalenie oskrzeli, połączone z nieznacznym zapaleniem prawego płuca. Temperatura 38, puls 102. O godz. 7.45 w obecności rodziny Ojciec św. przyjął ostatnie Sakramenty.

RZYM. W stanie zdrowia Papieża nastąpiło znaczne pogorszenie. Konsylium lekarzy stwierdziło zapalenie płuc.

RZYM. Dzisiaj o 12 w południe przy łóżu chorego Ojca św. zebrało się 18 kardynałów oraz członkowie rodziny. Przed bramą Watykanu gromadzą się tłumy,

oczekujące wiadomości o stanie zdrowia Ojca św. Do Watykanu przybywają ze wszystkich stron tysiące depeesz z życzeniami wyzdrowienia.

RZYM. Biuletyn zdrowia papieża. Godz. 16. Stan zdrowia w dalszym ciągu poważny. Temperatura 38,3, puls 104, oddech 61.

RZYM. Godz. 17.25. Papież spędził noc względnie spokojnie, poczem nastąpiło nagłe pogorszenie. Papież otrzymał ostatnie Sakramenty i pożegnał się z kardynałami. Lekarze oświadczają, że stan jest beznadziejny, i oczekują przesilenia tej nocy.

RZYM. Godz. 14 m.n. 30. Stan papieża niezmienny. Obrzymie tłumy zgromadziły się na placu św. Piotra.

RZYM. Godz. 19.20. Temperatura u papieża w dalszym ciągu b. wysoka i dochodzi do 38,5. Choremu grozi uduszenie. Płuca nie funkcjonują z powodu rozszerzenia się zapalenia kataralnego. Ojciec św. zdaje sobie sprawę z ciężkiego stanu swego zdrowia. Lekarze oświadczyli, że jedyną nadzieją spoczywa w interwencji nadprzyrodzonej.

RZYM. Dzisiejszy biuletyn o stanie zdrowia Papieża jest następujący: Jego świętość jest chory od 4 dni na niuencyjne zapalenie oskrzeli (bronchitis). Można stwierdzić, że zapalenie rozszerzyło się na prawe płuco. Noc była spokojna i bezsenna. Długość temperatury wynosi 38, puls 102, oddech 53. Biuletyn podpisał Batusini, Herblin, Vignani i Marchalaha.

RZYM. W katedrze św. Piotra i Pawła wystawiono Przenajświętszy Sakrament. W kościołach katolickich odbywają się modlitwy za zdrowie papieża.

RZYM. Godz. 23.10. Papież złożył na ręce kardynała Gaspar'ego testament. Ojciec św. zachwuje przytomność umysłu. Głowa jego zachrypnięta wydobywa się z trudnością. Wszyscy kardynałowie Kurji papieskiej oraz członkowie ciała dyplomatycznego spędzili całe południe w Watykanie.

RZYM. Dziennik „Epoca” pisze, że choroba papieża datuje się jeszcze od 29 grudnia z. r. Papież przeżył się, kiedy udał się na miszę św. do kościoła św. Marka, aby następnie odwiedzić księdza, który leżał chory w sąsiedztwie kościoła.

RZYM. Rodzina papieża powołana została do Rzymu, znajduje się u łóża chorego.

RZYM. Godz. 12 m.n. 30. Lekarze odwiedziwszy ponownie papieża. W wytanym biuletynie prof. Marchalaha oświadcza, że stan papieża jest bardzo poważny. Jednakże nie beznadziejny, i zapewnia, że przesilenie nastąpi wieczorem lub w nocy. Po przyjęciu wiatyku przez papieża kardynałowie ucałowali rękę papieża, który usiadł w łóżku. Po wizycie u Ojca św. kardynałowie oświadczyli, że papież posiada zupełną przytomność umysłu, dodał jednak, że stan ogólny jest bardzo poważny. Kardynał Sylva oświadczył, że tylko cud może papieża ocalić.

RZYM. Godz. 19.25. Lekarze stwierdzili, że agonia Ojca św. rozpoczęła się przed chwilą.

RZYM. Godz. 19.25. „Popolo Romano” na podstawie wiadomości ze sfer watykańskich ogłasza, że Benedykt XV oddał Bogu Ducha. Wiadomość ta do chwili wystawienia depechy urzędowej nie została potwierdzona.

Doktor
P. KLINGER
Choroby weneryczne i skórne,
przyjmuje codziennie od 4—7, w niedziele i święta od 11—1 Towerowa 3, 1 piętro. 17

TELEGRAMY

Ułgi przy placeniu daniny.

WARSZAWA. Według wyjaśnień urzędowych; komisje obywatelskie przy urzędach skarbowych; które mają rozpatrywać prośby petentów o ulgi przy placeniu daniny; są dwójakiego rodzaju. Jedne tworzone są dla rozpatrywania ulg na skutek próśb płatników; opłacających podatek od nieruchomości i podymny (w osadach); inne dla wszelkich innych kategorii. W skład pierwszych wchodzi delegat Izby skarbowej; jako przewodniczący; sześciu członków; z których dwóch przedstawicieli większej własności ziemskiej; trzech przedstawicieli własności ziemskiej; jeden przedstawiciel płatników podatku podymnego w osadach.

Członków tych deleguje sejmik powiatowy. W skład komisji drugiej wchodzi delegat Izby skarbowej; jako przewodniczący 16 członków po jednym przedstawicielu wielkiego i małego przemysłu; po jednym przedstawicielu hurtownego i drobnego handlu; jeden przedstawiciel własności nieruchomości miejskiej; jeden przedstawiciel lokatorów. Członków w komisji wyjeżdża Rada miejska.

Fabryka Wagi i Warsztaty Reparacyjne

„WAGA”

ul. Kościuszki 18

koncesjonowana przez Główny Urząd Miar i Wagi
przyjmuje do reparacji i stemplowania wszelkiego rodzaju wagi. — Wysła monterów
do reparacji wag, wozowych. — Gwarantuje solidne wykonanie i umiarkowane ceny. —
Ma składki nowe wagi i odważniki. 51

Pełna odpowiedzialność polskich kolei za przesyłki towarów.

WARSZAWA. Ministerstwo kolei żelaznych komunikuje, iż z dniem 1 lutego kolejki polskie przywracają całkowitą odpowiedzialność w razie zaginięcia, braku, lub uszkodzenia przesyłek towarowych.

Nie ograniczając się do przywrócenia całkowitej odpowiedzialności, ministerstwo przedkładało w porozumieniu z ministerstwem spraw zagranicznych, szereg środków, mających na celu ochronę przesyłek towarowych tak podczas przewozu, jak podczas prze-

chowywania na stacjach zapobieżenia w sposób ich rażącego uszkodzenia.

Do środków tych należą: konwojowanie pociągów przez policję uzbrojoną, zorganizowanie na stacjach granicznych patroli, utworzenie organów wyładowczych, promowanie funkcjonariuszy kolejowych i policyjnych za wykrycie lub zapobieżenie nadużyciu, wreszcie odbudowa składów, oświetlenie placów, składów i miejsc wyładowania.

Absurdalne strony ustawy o ograniczeniu sprzedaży i spożycia alkoholów.

WARSZAWA, 20. stycznia. Plenum Sejmu przyjęło w drugim czytaniu projekt noweli do ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

Projekt noweli zaostroża w sposób demagogiczny postanowienia dawnej ustawy i normuje postanowienia umożliwiające częstokroć spożycie napojów alkoholowych. B. znamienne jest przyjęcie postanowienia, które zawartość alkoholu w piwie sprowadza do takiego minimum, przy którym interesy browarników świecicie będą tryumfiować na szkodę konsumentów.

Maksimum przyjęte dla piwa wynosi 21 pól proc., dla innych napojów 2,45 proc. Za przyjęciem pro-

jektu głosowały zgodnie wszystkie stonki, co prawda w małym komplecie, tylko klub mieszkański zwał projekt noweli, co kwitowano ze strony innych klubów okrzykami: „Prosił!” Trzecie czytanie ustawy ma się odbyć w przyszłym tygodniu.

Postanowienia noweli są tak absurdalne, że zmuszą wprost do masowych nadużyć, przemyciwa itp. następstw, które się odbyły fatalnie na stanie zdrowia publicznego, jak to się już okazało w Stanach Zjednoczonych.

Jak wiadomo, głównym rzecznikiem tej sprawy był poseł Zw. Lud. Nardowego, ks. Lutostawski skrajna lewica.

Urzędnicy państwowi u prezydenta ministrów.

WARSZAWA. Przedstawiciele 11-u Związków zawodowych pracowników państwowych zgłosili się do prezydenta ministrów po odpowiedź rządu w sprawie w sprawie uposażenia urzędników państwowych.

Prezydent odmówił przyjęcia delegacji, motywując odmowę między innymi tym, że wśród delegatów są także ci, którzy brali udział w manifestacji czwartkowej.

Wskutek tego delegacja wystosowała protest treści następującej:

Do pana prezydenta ministrów:

W dniu 13 b. m. prezydium centralnej komisji porozumiewawczej prac. państwowych otrzymało zapewnienie pana prezydenta ministrów, że delegacja z związków będzie przyjęta w dniu 21 b. m.

Następnego dnia 19 b. m. delegacja wiecej pracowników państwowych w osobach pp. posłów: Smulnikowski, Rały, Woźnicki i Tenczaka, zakomunikowała nam, że również w dniu 21 b. m. o godz. 12-ej, w południe pan prezydent przyjmie delegację związków i zakomunikuje im odpowiedź rządu na złożone postulaty.

Wobec powyższego stwierdzamy, że nieprzyjęcie przedstawicieli związków zawodowych pracowników państwowych będzie nowym dowodem lekceważenia przez rząd zabiegów pracowników państwowych o poprawę bytu na drodze pokojowego załatwienia sprawy.

W mieniu związków zawodowych pracowników państwowych; następują podpisy 11-tych członków delegacji.

Częściowe zniesienie sądów doraźnych

WARSZAWA, 23 stycznia. Rada ministrów uchwaliła częściowe zniesienie sądów doraźnych. Na mocy tego rozporządzenia, które wejdzie w życie z dniem 1 lutego, sądy doraźne zostaną skasowane w powiatach: augustowskim, białym, chełmińskim, chechanowskim, częstochowskim, gostyńskim, kaliskim, konińskim, kolneńskim, kolskim, konstantynowskim, kutnowskim,

lubartowskim; łukowskim; makowskim; mławskim; ostrołęckim; ostrowskim; płońskim; płońskim; przasnyskim; pułuskim; radzyńskim; seneńskim; skalckim; sierpeckim; stępeckim; suwalskim; szuczynskim; węgrowskim; wrocławskim; włocławskim. W Warszawie i w Łodzi; w powiatach warszawskim i łódzkim sądy doraźne zostają utrzymane.

Memento dla partji.

„Dziennik Poznański” pisze:

Dokoła odezwy, wydanej przez inteligencję, a upominającej partje, aby zajęły się zgubnych metod walki, skupiła się opinia w swe ogromnej większości, składając dowód, że uzdrawianie życia publicznego jest postulatem powszechnym.

Nie powiodło się prąd partyjne przeniżyć ten ważny fakt — gdyż wszystkie dzienniki i bezpartyjne lewicowe odezwy w całości podały. Nie powiodło się też zbagatelizować to surowe napomnienie. Charakterystycznym jest wszakże, iż

odezwa zaczęła polemiczować tylko skrajność prawa, podczas gdy partyjność lewicowa strzegła się pilnie wzięcia jej do siebie. Dzięki temu mamentowi organy radykalizmu prawnego wpadły, jakby w pułapkę przedstawiając rzecz swoim czytelnikom tak, jak gdyby odezwa była skierowa-

na wyłącznie przeciw metodom walki, uprawianym przez demagogów ze skrajnej prawicy, podczas gdy inteligencja zwracała się do wszystkich kombatantów w niesławnej walce partyjnej, wymieniając nikogo po imieniu, napędzając z jednaką siłą, edną drugą szkodliwość.

To pospieszne przyjęcie odezwy na swój rachunek jest znamienne, o tyle, że od prawicy szczególnie ma społeczeństwo prawo domagać się umiarkowania w walce i swobodę przykłać dojrzałości. Nie spełnia swej roli prawica taka, która się je waży i przez agitacyjne, a nie rzeczowe stawianie kwestji zognia życie publiczne. Jak w tem zgodna jest lewica ze swymi przeciwnikami, pouczyły nas ostatnie zajścia w Sejmie i nieustanny ogień huraganowy w jej dziennikach. Prowadzona ciągle kampanja piastowców przeciw Ministrowi Michałskiemu jest klasycznym przykładem na to, że jeżeli idzie o wicherzycielstwo to i centrum nie ma sobie nic do wyrzucenia w stosunku do prawicy i lewicy. Ale znamien-

Podstępek urzędników

WARSZAWA, 22 stycznia. Poseł dr. Dłamecki zwrócił się z polecenia swojego klubu do ministra skarbu dr. Michałskiego o wyjaśnienie, na jakiej podstawie rząd ściga podatek od pracowników w wysokości 2 procent od pobieranej bieżącej płacy. Dr. Michałski odpowiedział, że jest to jedyna droga, na której rząd może obniżyć podatek dochodowy. Gdyby rząd od pracowników ścigał podatek w normach ustawowych, wywołałoby to niesłychane rozgoryczenie, gdyż w większa część zarobków musieliby pracownicy oddawać do kas skarbowych.

nym był sposób, w jakoby usiłowała skrajność prawicowa pogrzebać ujęcie się inteligencji za czystością życia politycznego. Dzienniki jej nie podały poprostu całego tekstu odezwy, tylko powycywanę zdania i oświadczyły, że jest ona robotą massońską i belwederską. Sądźmy, że jest to metoda nie tylko szkodliwa, ale fałszywa. Mylą się te pisma, które sądzą, że dość przemilczeć jakiś fakt, aby czytelnicy wogóle o nim się nie dowiedzieli. A mylą się też, gdy przypuszczają, że dość nazwać jakiś krok dziełem masonów i belwederczyków, aby go zabić w przekonaniu członków partji. Dowiedzą się oni prędzej czy później, że odezwę podpisał i wybił członek wieje stronnictwa prawicowego i czolowici tego kierunku publicyści, dowiedzą się, że p. Józef Świerzyński i p. Ignacy Baliński mają być belwederczykami, zaś ksiądz Szlagowski masonem, — i wówczas ocenią stosowaną do bamucenia siebie metodę. A także zrozumieją, że w czem zmobiliowała się solidarność inteligencji różnych poglądów politycznych, rozumieją, jak zasadniczym postulatem jest żądanie, aby partyjność nie walczyła kłamstwem. Traktowanie czytelników jako nie posiadających rozumu i ukrywanie przed nimi prawdy, prz staje w tym związku być sprawą między dziennikami, a jeo czytelnikami. Stanowi ono przejaw metod partyjnych, przeciw którym wystąpiła inteligencja.

Tak samo nie powiodła się próba przedstawienia odezwy jako manewru „belwederczyków”, przedsięwziętego po to, aby utrudnić krytyczne stanowisko wobec polityki tegoż „Belwedera”. Wybieg ten miał na celu odwrócić uwagę od potępienia przez inteligencję waży partyjnej, lecz spotkał się z raz z surową odprawą „Kurjera warszawskiego”, który przypomniał, że krytykę tę stale uprawia, lecz nie ma jej potępienia i zgubne metody, jakimi jest przez pewien odłam prasy prowadzona. I nie można dość silnie podkreślić, że istnieją krytyka dążąca do poprawy stosunków i krytyka podkopująca poszanowanie władzy przez swą gwałtowność i jądliwość. Poważnie trzeboby namyśleć się nad tem, czy inicjatorzy takich metod nie stwarzają na przyszłość precedensu, który nasze życie publiczne zamieni na stałe? Uważajcie, pamiętajcie, że trzeba zwalczać „politykę osobistą”, przeciwną woli Sejmu. Jutro, gdy na atakowanie dzisiaj stanowisku zna dzie się ktoś niemiły, lewicy, będziemy świadkami podobnej i tak samo motywowanej kampanji. Nic nie pomoże powoływanie się na konstytucję z 17 marca i dowodzenie, że prezydent Rzeczypospolitej jest jej urą reprezentacyjną, która nie daje podstaw do krytykowania swej działości, gdyż nie wogóle nie działa. Przy dobrej woli partji znajdzie się zawsze „dowód”, iż jest inaczej i znać się pretekst do podkopywania powagi władzy. Jeżeli zaś idzie o nasz ustroj dzisiejszy, to mamy forum właściwe, aby zwalczać politykę osobistą i Sejmowi przeciwną. Jest nim Sejm, Sejm suwerenny, który dzierży całą władzę i może w każdej chwili upomnieć się o to, aby jego wola była szanowana przez wszystkie czynniki państwowe. A że kampanje prasowe w tym stanie rzeczy nie zniechęcą świadczących trzeciej stronie prawej bezskuteczność, na którą odnośna prasa się uskarża.

Nie o ten jeden szczegół idzie wreszta nasza inteligencja. Potępiła ona wszystkie metody walk partyjnych bez względu na to, przeciw komu się one zwracają. Zażądała, aby znikły z naszego życia kłamstwa i fałszywe, obelgi i insynuacje — domaga się, aby nikt nie mógł sobie pozwolić na rozumne współzawodnictwo, które jest formą współdziałania. Idzie jej nie o „Belweder” czy o marszałka Sejmu, ale o zatrucie naszego organizmu i nawiązanie do skandalu, o Sejm, który obraduje wśród walk osobistych, o więcej, na których szarpie się przeciwnika partyjne o, o pr. se, która dolewa oliwy do ognia. Inteligencja żąda, aby partyjność zrozumiała, że na tej drodze celów politycznych osiągnąć nie można. Osiąga się jedynie coraz większy zamęt. Za ten głos rozsądku i powagi należy się jej podziękować wszystkim, którzy rozumieją, że przyszedł czas na dotychczasowe „be.um omnium contra omnes”.

Liczba optantów.

Termin opcji upłynął z dniem 10 stycznia b. r. Prasa niemiecka w Polsce umieszcza na temat dokonanej opcji swoje uwagi. „Deutsche Nachrichten“ wyraża się o nich, że odchodzącym ci, którzy zostają w okręgu, ściskają dłoń, ale płakać za nimi nie będą. Obecnie gdy nie ma już wątpliwości, kto będzie obywatelem polskim, władze będą zdaniem „D. R.“ miały łatwe i honorowe zadanie demokratycznego ducha Rzeczypospolitej okazać także wobec mniejszości niemieckiej. O liczbie optantów powiada „D. R.“, że według pogłosek ma być wielka, ale pismo niemieckie nie dochodziło cyfry, gdyby wbrew życzeniom naszym liczba nierozsądnych, którzy z odwagą są w rozbrajanie, wzrosła do rozmiarów, mało odpowiadających naszym oczekiwaniom — musielibyśmy przyznać, że głupota polityczna panuje wśród rodaków w sposób, który nie uważaliśmy za możliwy.

„Posener Tageblatt“ stwierdza dwoisty charakter Niemców, pozostających w Polsce; obywateli niemieckich i obywateli Rzeczypospolitej. „P. T.“ uważa za potrzebne podkreślić, że opcja za obywatelstwem pewnego państwa (Polska) się naturalnie nie zmienia w narodowość danej osoby. Polimizuje w obronie swej tezy z „Kurjerem Poznańskim“, który stwierdzał, że brak umowy opcyjnej między Polską a Niemcami doprowadza optantów za Niemcami do konieczności przesilenia swej siedziby do kraju 12 miesięcy do tego państwa, za którym optował.

„D. Rundschau“ twierdzi, że w Wielkopolsce i na Pomorzu przypuszczalnie setki tysięcy optowały za Niemcami. O pozostających mówi, że są „Polakami z wszystkimi prawami mniejszości“. Nawołuje do poparcia „Deutschensbundu“, jako jedynej organizacji obrończej. O optantach powiada, że nie należy się obawiać w zbyt wielkiej mierze stosowania do nich prawa wydalenia wskazuje na setki tysięcy obywateli polskich, żyjących w Niemczech. „Z dniem 10 stycznia powiada „D. R.“ rozpoczyna się nowa epoka tak dla Polski jak dla Niemczyzny na Wschodzie. — o której należy się spodziewać, że przyszłość powie. Już przyjęcie do ciała państwowego Polski było korzyścią dla kultury kraju; że państwo polskie od początku pokazało się zdolne do zadania, polegającego na sprawnym traktowaniu cennej mniejszości narodowej dla własnej korzyści.“

Tymczasem dowiadujemy się z pewnego źródła o następujących cyfrowych wynikach opcji na rzecz Niemiec na terenie b. zab. pruskiego. W ostatnich czterech tygodniach bowiem optowało za Niemcami osób 23,000; z nich ma zamiar pozostać w Polsce jako obywatele niemieccy 12,000 osób. Ogółem zaś optowało dotychczas w b. zab. pruskim 51,000 Niemców, z nich zaś wyprowadziło się już do Niemiec 31,000. Jest to cyfra wcale nie wysoka, wskazująca na to, że skągi Niemców na wysoką liczbę optantów mają wyraźny cel przedstawienia światu rzeczywistego uczku ze strony Polski. Wobec niewysokiej liczby optantów, społeczeństwo polskie powinno sobie uświadomić, że sprawa kresów zachodnich wymaga nadal całej jego bacności.

Z Towarzystwa Wioślarskiego.

W niedzielę, 22 b. m., o godz. 4 popołudniu w lokalu znowym odbyło się ogólne zebranie członków T-wa Wioślarskiego.

Zebranie w obecności 108 członków zajął wice-prezes T-wa, inż. B. Olszewski krótką przemową, poczem zaproponował na przewodniczącego zebrania druha Sulimierkiego, co ogólnie zaakceptowano, tenże zaś ze swej strony zaprosił na asessorów druhow: Biskupskiego, E. Sztarkę, Szymańskiego i Zarzyckiego, a na sekretarza druha Wołnego.

Przewodniczący odczytał następnie porządek obrad, który m. in. przewidywał zatwierdzenia zmian statutu oraz wybory do władz Tow., które w roku ubiegłym podały się do dymisji. Porządek obrad zaakceptowano, s reasując edynj: przewidywane wybory komisji gospodarczej, która to kwestję powierzone nowemu mającemu być wybranemu Zarządowi.

Z kolei skarbnik T-wa druha Janaszewski odczytał sprawozdanie finansowe za rok ubiegły, oraz ruch osobisty członków Tow.. Ze sprawozdania tego dowiadujemy się, że dochody T-wa wyraziły się w ogólnej sumie 857,829 mk. 48 fen. rozchody — 843,136 mk. 33 f., saldo zatem na 1 stycznia rb. wynosi 14,693 mk. 33 fen. Zaległo ści składek członkowskich wynosi około 12000 marek, na budowę własnego lokalu wpłynęło dotąd zaledwie 28,450 mk.

Składki członkowskie i wpisowe dały w roku ubiegłym 196000 mk. inie pokryły wydatków remontu łodzi i utrzymania przystani, wynoszące 256000 mk., z tego powodu sprawozdawca twierdzi za rzecz konieczną podwyższenie składek.

Wszystkich członków T-wa Wioślarskiego na początku roku 1921 liczyło 416, w ciągu roku przybyło 165, ubyło: z powodu zagnięcia na

wojnie — 4, z powodu śmierci — 9, z powodu wyjazdu — 96, na zasadzie par. 17 ustawy (za niepłacenie składek) wyreślono 20, razem — 129, na 1 stycznia 1922 r. T-wo liczy 452 członków.

Na wniosek przewodniczącego pamięć poległych na polu chwały i zmarłych członków uczczono przez powstanie z nich jasek.

Dalej przystąpiono do rozpatrzenia zmian Ustawy T-wa. Ponieważ zmiany te były już szczegółowo przedyskutowane i opracowane przez specjalną komisję wespół z dawnym zarządem, ogólne zebranie, wysłuchawszy proponowane zmiany, nie dyskutowała już nad poszczególnymi paragrafami, lecz zgodnie z wnioskiem druha Janaszewskiego, przyjęła je ogólnie w redakcji komisji.

Nadeszła chwila wyborów. Przewodniczący odczytuje listę kandydatów, ułożoną kompromisowo przez z b oki seniorów i juniorów T-wa. Obok kandydatury mec. Radwana na prezesa T-wa zgłoszono jeszcze kandydaturę inż. Olszewskiego. Dalej lista przedstawiała kandydatów: na kapitana, do zarządu, komisji sterniczej i kwatermistrzowskiej. W toku wyborów zasły nieznaczne zmiany i rezultat ich był następujący:

Prezesem wybrany został ponownie mec. Józef Radwan 73 głosami (inż. Olszewski otrzymał 31 gł.).

Na kapitana powołano 81 głosami druha H. Kosmałskiego.

Do Zarządu wybrani zostali druhowie: na członków: inż. Olszewski (gł. 91), M. Janaszewski (94), Emil Sztark (85), Stan. Chałupski (93), St. Wołny (76), Bartoszewicz (50) i M. Szudek (43); na zastępców: H. Krzyżanowski (80), Jackowski (74), P. (72) i Boguc i 61). Pryjński, cz. Sulciński i Cichoci, na zastępców: F. Knychalski i M. Łagiewski.

Do komisji kwalifikacyjnej: Falowski, Sulimierski, mec. Zardecki, L. Wąrowski, R. Rudzki, Ciupa, Radajewski, S. Kupczyński i prezydent Koszutski, A. Kubicki, A. Banaszkiwicz.

Do komisji rewizyjnej powołano druhow: L. Mateckiego, St. Orłaj i J. Goszczyńskiego.

Ponowny wybór długoletniego i zasłużonego prezesa J. Radwana na czoło T-wa przyjęto oklaskami i wniosek druha Koszutkiego, postanowiono wydelegować doń dwóch członków z poleceniem zakomunikowania mu o rezultacie wyborów i prośbą o dalsze piastowanie tego mandatu. Misję tą powierzone wnioskodawcy i przewodniczącemu zebrania.

Ostatnim punktem zebrania były wolne wnioski. 1) Druha Janaszewski wniósł o podwyższenie składki miesięcznej członków z 50 na 150 mk. na budowę własnego gmachu, czyli razem 200 mk., wpisowego od nowo wstępujących członków do 1000 mk., oraz od wprowadzonych do lokalu T-wa gości 50 mk. Druha Kowałk proponował składkę miesięczną o 50 mk. wyżej (250), w przeprowadzonym jednakże głosowaniu wniosek jego upadł, utrzymał się natomiast wniosek druha Janaszewskiego. Podwyżki te liczyć się będą od 1-go stycznia rb.

2) Druha Janaszewski wniósł o złożenie podziękowania druhowi S. Chałupskiemu za gorliwe zajęcie się urządzeniem wniosków w roku ubiegłym, które dały T-wu znaczny zasilek. Wniosek ten ogólnie zaakceptowano hucznie oklaskami.

3) Druha Emil Sztark zapytywał, jak stoi sprawa lokalu znowego, wobec postawienia przez właściciela tegoż nowych warunków wynajmu.

Przewodniczący wyjaśnił, że kwestja ta przekazana została przez komisję do decyzji nowego Zarządu.

Dalej druha Sztark proponuje aby na wzór innych towarzystw, równi z Kaliskie T-wo Wioślarskiego ufundowało drogą dobrowolnych ofiar, cegielkę dla odrestaurowania Wawelu. Myślna spotkała się z ogólnym uznaniem na zapoczątkowaną przez prezydenta Koszutkiego listę ofiar zapisano 21,300 mk. Lista ta rozdana została do wszystkich członków T-wa, ofiary na ten cel mogą być składane w klubie T-wa, na ręce prezesa lub skarbnika.

Oprócz powyższego patriotycznego kroku, którym zawsze odznacza się T-wo Wioślarskie o ile zachodzi tego potrzeba, z broni niedługo zakończył drugi czyn miłośny, a mianowicie, na wniosek przewodniczącego o druha Sulimierkiego obecni członkowie złożyli dla pozostającego w strasznej nędzy rodzyni chorego szwagra Michałaka (ul. Staszycy) 4,880 mk.

Na tem ogólne zebranie o godz. 7 i pół wieczorem zostało zamknięte.

KRONIKA.

MILJONOWKA.

Numer powyższy 4,361,896; wydatnięto z kola w sobotnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki przemysłowej.

MROZ.

W poniedziałek 23 b. m. przy silnym mwietrze mieliśmy mróz; dochodzący do 16 st. niżej zera. W południe termometr spirytusowy przy składzie p. Masakowskiego przy ulcy Wrocławskiej wskazywał 14 st. mrozu. — Po za granicami miasta mróz był jeszcze większy.

PRZERWA W TELEFONACH.

Wskutek silnych mrozów komunikacja telefoniczna pomiędzy Kaliszem i Poznaniem oraz Kaliszem i Łodzią została przerwana. Wskutek tego w poniedziałek nie mogliśmy otrzymać depesz.

„TEA ONE-STEP“ (podwieczorek z tańcami).

Na rzecz Tow. Przedwgruźliczego w dniu 27 stycznia odbędzie się w resaturacji „Europa“ od 5—9 podwieczorek towarzyski z tańcami; na który zaprasza. Sekcja dochodowa Tow. Przedwgruźliczego. Ceny, zwykłe: Węście 300 mk.

ZOON.

21 b. m. zmarła Bronisława z Kjernożyckich Wyrembowska, obywatelka Stawiszyna, przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w Stawiszynie dnia 24 b. m.

SPIESZCIE! SPIESZCIE!

Posłuchać pieśni, romanse, oraz arje operowe w wykonaniu takich wybitnych śpiewaków jak: Ardałow, Grodzki, Stanto, na koncercie w dn. 24 stycznia 1922 roku w sali Towarzystwa Muzycznego. Pozostała jeszcze mała ilość biletów do sprzedania w cukierni p. Mayera.

WYNAGRODZENIE DUCHOWIENSTWA

Ministerjum W. R. i O. P. opracowało wniosek ustawodawczy, tymczasowy o wynagrodzeniu duchowieństwa katolickiego. Projekt ten jest obecnie rozważany przez ministerjum skarbu.

PRZEKAZY TELEGRAFICZNE.

Z dniem 16 stycznia r. b. wprowadzono przyjmowanie przekazów telegraficznych w ruchu wewnętrznym, we wszystkich urzędach pocztowych.

Związek Strzelecki.

W dniu 15 b. m. odbyło się pierwsze w r. bieżącym plenarne posiedzenie zarządu głównego Związku Strzeleckiego, w skład którego wchodzi wszyscy prezesi komendantów okręgów.

Po przyjęciu sprawozdania Wydziału Wykonawczego z działalności za rok 1921, rozważano stosunek Związku Strzeleckiego do ataków podnoszonych zarówno w prasie prawicowej, jak i lewicowej łącznie z komuni katami C. K. W. P. P. S. i opublikowanych ostatnich po rozważeniu wszelkich zarzutów dłuższej dyskusji przyjęto ledn m. s. n. następującą deklarację: Stowarzyszenie „Związek Strzelecki“, mając na celu od pierwszej chwili swego istnienia wyszkolenie i wychowanie obywatela-żołnierza, a więc wzmożenie sił obronnych Państwa, oraz wyrobienie poczucia obywatelskiego i polskiej kultury państwowej w łakniejszych warstwach społeczeństwa, dąży do zapewnienia sobie współdziałania możliwie wszystkich jego organizacji i grupowań politycznych.

W tym celu już w okresie swego powstawania Związek Strzelecki zaprosił do współpracy reprezentantów tych wszystkich zreszeń, ugrupowań politycznych i społecznych. Do tak pożytecznej akcji stanęło nie wiele. Natomiast Związek Strzelecki akowany jest bezustannie przez różne grupy polityczne, dążące albo wręcz do unieszkodliwienia, albo też do wyłącznego opanowania organizacji dla własnych interesów partyjnych, obcych celom i pracom stowarzyszenia. Zakusy jednych i drugich tak z prawicy jak i lewicy, rozbiły się o hart woli organizacji.

W poczuciu krzywdy wyrządzonej nietytę Związkiem Strzeleckim, i wprost społeczeństwu Państwu przez rolnicze i celowe, niezgodne z prawdą wypaczone i idej, tendencyjne oświadczenia i działania Związku Strzeleckiego zarówno w prasie, jak i w wystąpieniach publicznych, władze naczelne Związku Strzeleckiego zmuszone są ponownie publicznie zaprotestować przeciwko temu i raz jeszcze zaapelować do społeczeństwa czynna ków rządowych i politycznych, by przez bezstronne i sprawiedliwe traktowanie spraw Związku Strzeleckiego, starały się usunąć wszelkie przeszkody, spotykane przez Związek Strzelecki na drodze jego państwowo-twórczej działalności.

Tylko w tych warunkach demokratyczna idea samooporony i związana z nią „gotowość zbrojna“, będąca obowiązkiem każdego obywatela polaka, bez względu na jego przynależność partyjną, zapewni Państwu nieodzownie konieczną siłę odporną Narodu.“

JUŻ SA

Do nabycia Maszyny do Przędzenia
Inż. W. ZÓRAWSKI, w WARSZAWIE, ulica WILCZA № 2.
Komplet od 900.000 do 20.000.000 marek. 210

LNU

**WYŁĄCZNA FABRYCZNO - DETALICZNA
sprzedaż wyrobów
Kaliskiej Płuszowej i Aksamitnej Manufaktury**

STAŁE DUŻY WYBÓR ASKŁADZIE:
PLUSZE na ubranie zwykłe i sportowe,
PLUSZE na pańta damskie,
PLUSZE na podszewki,
AKSAMITY na obicia meblowe i powozowe,
AKSAMITY na kapelusze i t. p.
CZKRYCJA pluszowe (koldry) na łóżka, stoły, sofy i t. p.
GARNITURY pluszowe na kaptury oraz wszelkiego rodzaju
materiały włókniste i płócienna bielizniana. 3146

**Biurowo Techniczne i Dom Handlowy
„PROSNA”
— SP. Z OGR. ODPOW. —
w Kaliszu, ul. Ogrodowska № 4,
dom własny.**

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Kalisza podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w dniu 25-go stycznia 1922 roku o godz. 10-tej rano w lasach miasta Kalisza w urzędzie leśnym w Pieczyskach, odbędą się sprzedaż przez licytację pojedynczymi sztukami, 154 sztuk sosny i 14 sztuk świerków z powalów, znajdujących się w obrębach: Łęczno 84 sztuki, Szumaj 15 sztuk i Pieczyńska 68 sztuk.
Kalisz, dnia 20 stycznia 1922 roku.

200 MAGISTRAT.

**KARPIŃSKIEGO
BALSAM BENGALSKI**
znieczulający

sprawia natychmiastową ulgę w neuralgii, reumatyzmie, artretyzmie, migrenie, bólu zębów.
Bolące miejsca natrzeć balsamem, przykrywając je następnie watą.

LABOR. TORJUM CHEM. ZNO-FARMACEUTYCZNE
P. W. ABC Pr. FARMINSKI w Warszawie, Elektoralna 35.

Standard, Kraków, Grodzka 25, dostarczy

Motory Benzynowe 3 do 12 KM.
Elektryczne 03 do 40 KM.

Cyrkularki, Piły, Pasy i wszelkie art. techn. 187

FUZJA

kaliber 12 do sprzedania.
Parkowa № 1, u Spychalskiej. 314

Zginął dowód osobisty
na imię Michała Rajna wydany przez Magistrat m. Kalisza. 208

Zginęła książka
zwolnienia wydana przez P. K. U. w Kaliszu na imię Józefa Zielińskiego rocznik 1896. 207

Do sprzedania drewniany
DOM w Dobrcu
pod Kaliszem.
Bliższa wiadomość: Ranisz Piotr, Dobrzec pocz. Kalisz.

Sprzedż Skór
podeszwianych, brandzłowych, faledrowych, juchtowych, blankowych i chromowych, po cenach znacznie niższych.
Ul. Rybna, dom Kempnera pierwsze piętro. 163

Obuwie
damskie, męskie i dziecięce
najtaniej można kupić.
— Przyjmie obstalunki —
Kalisz, 106 Łańcuchowa i S. Kienickiej I szej piętro.
125 T. BEGAŃSKI.

Lipy i Glediszje
na saleje poleca zakład ogrodniczy H. KOSCIELAKA w Kaliszu Nowy-Świat 44. 163

Ogłoszenie.

Zgłoszenia na otrzymanie pozwolenia zakupu węgla górnośląskiego w miesiącu marcu 1922 roku. Biuro Komitetu Węglowego (Warszawa, Jasna 1) przyjmuje do 5 lutego 1922 roku.

Pozwolenia będą wydane od 12 lutego 1922.
Warszawa, dnia 18 stycznia 1922 r. 206

Ważne dla przyjeżdżających do Warszawy!

Każdy obywatel przyjeżdżający do Stolicy niechaj odwiedzi Dom Handlowy Jan Pawłowski i S-ka Warszawa, Wspólna 31, który udzieli bezinteresownie informacji w każdej gałęzi handlu i przemysłu.
Firma posiada stałe na składzie wszelkie towary kolonialne, oraz garnitury i buty. 205

Uwagze P. P. Lekarzy.

100% wyciąg jądrowy „SPERMIN ARS”

Stosuje się z powodzeniem przy następujących chorobach: neurastenji, niemycy płciowej, neuralgjach, hysterji, ogólnym osłabieniu, uwadzie starczym i małokrwistości (anemji), ostrych i przewlekłych chorobach i dla rekonwalescentów, przy chorobach serca i naczyń, arterjosclerozie, podagrze, chronicznym reumatyzmie, otyłości, szkorbutcie, Luesie, tyfusie, influencji, alkoholizmie, morfinizmie, przy ostrych zatruciach. 78

Dział Organotekacji Chemiczno-farmaceutycznej fabryki „ARS” w Wilnie.
Sprzedż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
I przedstawicielstwo: Warszawa, Złota 14, m. No 10. Tel. 224-27.

Od **KASZLU** i przeziębienia
UŻYWAJ wyrobu „PASTYLKI NEO-VALDA”
LABORATOR. CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE
MODLIŃSKI i KROGULSKI w WARSZAWIE.
Zadać w aptekach i składach aptecznych. 3327

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

Aleja Józefiny Nr. 3 (dom własny).

Kaligrafia wykonuje wszelkie roboty w zakresie druku wchodzące po cenach najniższych. • Na składkach wykonuje gwarantowane, druki dla sądów gminnych, dla pp. radców i wójtów. • Własny wytwór papierów ozdobnych, listowych i tablicznych oraz różnorodnych kartonów, albumów i import do tytułu. • Własna instalatornia. • — Typografy. • Maszyny pospółne poruszane elektrycznie. • Stereotypownia. —